

Samling af Afgørelser

FORSLAG TIL AFGØRELSE FRA GENERALADVOKAT

M. SZPUNAR

fremsat den 7. juli 2022¹

Sag C-351/21

ZG

mod

Beobank SA

(anmodning om præjudiciel afgørelse indgivet af justice de paix du canton de Forest
(fredsdommeren i kantonen Forest, Belgien))

»Præjudiciel forelæggelse – tilnærmelse af lovgivningerne – betalingstjenester i det indre marked – oplysninger til betaleren efter modtagelse af betalingsordren – enkeltstående betalingstransaktioner – meddelelse af oplysninger om modtageren – udbyderens forpligtelse«

I. Indledning

1. Den foreliggende præjudicielle forelæggelse udspringer af en tvist mellem indehaveren af en konto og en bank vedrørende to betalingstransaktioner foretaget ved hjælp af denne indehavers debetkort, som nævnte indehaver anser for uautoriserede. I denne tvist har indehaveren af kontoen navnlig nedlagt påstand om tilbagebetaling af disse betalingstransaktioner. Banken har modsat sig anmodningen om tilbagebetaling, idet den er af den opfattelse, at de pågældende transaktioner er autoriserede, eller at indehaveren i det mindste har gjort sig skyldig i grov forsømmelse.

2. Med sine præjudicielle spørgsmål ønsker den forelæggende ret en fortolkning af en bestemmelse² i direktiv 2007/64/EF³, hvorefter betalernes udbyder af betalingstjenester er forpligtet til, »hvor det er relevant«, at meddele betaleren oplysninger om betalingsmodtageren i forbindelse med en betalingstransaktion. Med sine spørgsmål ønsker den forelæggende ret oplyst, om udbyderen af betalingstjenester ifølge den fortolkning, der skal anlægges af denne bestemmelse, er forpligtet til i alle tilfælde uden undtagelse at give sådanne oplysninger med henblik på at kunne drage konklusioner om dennes ansvar.

¹ – Processprog: fransk.

² – Om spørgsmålet om den bestemmelse, som er genstand for de præjudicielle spørgsmål i forbindelse med den foreliggende sag, se punkt 23 ff. i dette forslag til afgørelse.

³ – Europa-Parlamentets og Rådets direktiv af 13.11.2007 om betalingstjenester i det indre marked og om ændring af direktiv 97/7/EF, 2002/65/EF, 2005/60/EF og 2006/48/EF og om ophævelse af direktiv 97/5/EF (EUT 2007, L 319, s. 1, berigtiget i EUT 2009, L 187, s. 5).

3. Set ud fra vinklen om ordningen for præjudiciel forelæggelse, som udgør et instrument for samarbejde mellem de nationale retter og Domstolen, befinder vi os i en usædvanlig situation: For at kunne give den forelæggende ret en hensigtsmæssig besvarelse i den foreliggende sag skal det efterprøves, om de bestemmelser i direktiv 2007/64, der fastsætter en harmoniseret ansvarsordning for udbyderen af betalingstjenester, er til hinder for, at denne ret, uden at bringe dette direktivs formål og effektive virkning i fare, kan drage sådanne konklusioner. Direktivet indfører nemlig en harmoniseret ansvarsordning for udbyderen af betalingstjenester og gennemfører herved, således som det fremgår af dets artikel 86, en »fuld harmonisering«.

II. Retsforskrifter

A. EU-retten

4. Artikel 47, stk. 1, litra a), i direktiv 2007/64 bestemmer som følger:

»Efter at beløbet for en særskilt betalingstransaktion er blevet debiteret betalernes konto eller, hvis betaleren ikke anvender en betalingskonto, efter modtagelsen af betalingsordren, skal betalernes udbyder af betalingstjenester snarest muligt på samme måde, som fastsat i artikel 41, stk. 1, meddele betaleren følgende oplysninger:

a) en reference, der gør det muligt for betaleren at identificere hver enkelt betalingstransaktion og, hvor det er relevant, oplysninger om betalingsmodtageren.«

5. Dette direktivs artikel 60 med overskriften »Udbyderens ansvar for uautoriserede betalingstransaktioner« bestemmer:

»1. Medlemsstaterne sikrer, at betalernes udbyder af betalingstjenester med forbehold af artikel 58 i tilfælde af en uautoriseret betalingstransaktion straks tilbagebetaler betaleren beløbet for den uautoriserede betalingstransaktion og, hvor det er relevant, fører den debiterede betalingskonto tilbage til den situation, der ville have været gældende, hvis den uautoriserede betalingstransaktion ikke var blevet gennemført.

2. Yderligere økonomisk godtgørelse kan fastsættes i overensstemmelse med den lovgivning, der finder anvendelse på aftalen mellem betaleren og dennes udbyder af betalingstjenester.«

6. Direktivets artikel 86 med overskriften »Fuld harmonisering« bestemmer i stk. 1, at »[u]den at det berører [...] artikel 61, stk. 3, [...] i den udstrækning dette direktiv indeholder harmoniserede bestemmelser, må medlemsstaterne ikke bevare eller indføre andre bestemmelser end dem, der fremgår af dette direktiv«.

B. Belgisk ret

7. Code de droit économique belge (den belgiske økonomiske lovbog)⁴ i den affattelse, der var gældende i 2017 (herefter »den økonomiske lovbog«), bestemte i artikel VII.18, stk. 1:

»Efter at beløbet for en særskilt betalingstransaktion er blevet debiteret betalerens konto eller, hvis betaleren ikke anvender en betalingskonto, efter modtagelse af betalingsordren, skal betalerens udbyder af betalingstjenester snarest muligt og på samme måde som fastsat i artikel VII.12, [stk. 1,] meddele betaleren alle af de følgende oplysninger:

1° en reference, der gør det muligt for betaleren at identificere hver enkelt betalingstransaktion og, hvor det er relevant, oplysninger om betalingsmodtageren [...]

8. Artikel VII.35 i den økonomiske lovbog bestemte⁵:

»Uden at det berører anvendelsen af artikel VII.33, skal betalerens udbyder af betalingstjenester i tilfælde af en uautoriseret betalingstransaktion, efter en prima facie-kontrol for svig fra betalerens side, straks tilbagebetale betaleren beløbet for denne uautoriserede betalingstransaktion og, hvor det er relevant, føre den debiterede betalingskonto tilbage til den situation, der ville have været gældende, hvis den uautoriserede betalingstransaktion ikke var blevet gennemført, i givet fald med tillæg af renter af dette beløb.

Desuden skal betalerens udbyder af betalingstjenester godtgøre eventuelle andre finansielle konsekvenser, herunder indehaverens omkostninger ved fastlæggelsen af det erstatningsberettigede tab.«

III. Tvisten i hovedsagen, de præjudicielle spørgsmål og retsforhandlingerne for Domstolen

9. ZG, som bor i Belgien, har en bankkonto i Beobank i Belgien, hvortil der er knyttet et debetkort.

10. Natten mellem den 20. og den 21. april 2017 foretog ZG, som befandt sig i Valencia (Spanien), tre betalinger med det samme debetkort og på samme terminal i et etablerment, arten af hvilket er omtvistet mellem parterne i hovedsagen, kl. 0.35, 1.35 og 2.06, for beløb på henholdsvis 100 EUR (beløb, der skulle dække entréomkostningerne og et forbrug), 991 EUR og 993 EUR. En fjerde transaktion på 994 EUR blev indledt, men afslået, kl. 2.35.

11. ZG har ikke anfægtet den første betaling, men han har anfægtet den anden og den tredje betaling (herefter »de omtvistede betalinger«). Han har for den forelæggende ret anført, at han ikke længere husker begivenheder efter indtagelse af et antal drinks i det pågældende etablerment. Han husker heller ikke etablermentets navn og adresse og anser sig for at være offer for bedrageri begået ved hjælp af narkotika.

12. Den 23. april 2017 blokerede ZG sit kort, og den 29. april 2017 foretog han en anmeldelse til politiet i Bruxelles vedrørende tyveri og svigagtig brug af sit bankkort.

⁴ – Om spørgsmålet om anvendeligheden ratione temporis af de relevante bestemmelser, se punkt 20-22 i dette forslag til afgørelse.

⁵ – Selv om den forelæggende ret har anført, at ZG har anlagt sagen i henhold til artikel VII.35 i den økonomiske lovbog, har den ikke gengivet ordlyden af denne bestemmelse i sin anmodning om præjudiciel afgørelse. Denne bestemmelse findes imidlertid i den belgiske regerings svar på Domstolens skriftlige spørgsmål.

13. ZG har for den forelæggende ret ud over en påstand om betaling af erstatning på 500 EUR nedlagt påstand om tilbagebetaling af de omtvistede betalinger, dvs. et beløb på 1 984 EUR, idet han anser de omhandlede transaktioner for uautoriserede i henhold til artikel VII.35 i den økonomiske lovbog. Beobank har bestridt de af ZG beskrevne faktiske omstændigheder og har afvist at foretage tilbagebetaling under henvisning til, at disse transaktioner er autoriserede, eller at ZG i det mindste har gjort sig skyldig i grov forsømmelse.

14. Ifølge den forelæggende ret er det vigtigt at kende modtageren af de omtvistede betalinger. Den forelæggende ret har anført, at svig begået af tredjemand ved hjælp af offerets debetkort i almindelighed gør det muligt for den person, der har begået svigen, at nyde godt af køb ved hjælp af eller hævnninger af kontanter.

15. Den forelæggende ret har anført, at Beobank efter anmodning fra ZG's advokat udelukkende har oplyst terminalens nummer og geolokalisering uden at angive identiteten på modtageren af transaktionerne på anden måde end ved angivelsen »COM SU VALENCIA ESP«. Den forelæggende ret har præciseret, at sagen er blevet udsat efter retsmødet for at give Beobank mulighed for at fremkomme med præciseringer, men at banken ikke er fremkommet med yderligere præciseringer, idet den har oplyst, at den ikke fra selskabet ATOS, der administrerer den anvendte betalingsterminal, har modtaget yderligere oplysninger. Ifølge Beobank er det modtagerens spanske bank, banken Sabadell, der nægter at meddele identifikationsoplysningerne vedrørende den pågældende erhvervsdrivende.

16. Med henvisning til artikel VII.18 i den økonomiske lovbog, som udgjorde gennemførelsen af en af bestemmelserne⁶ i direktiv 2007/64, og som foreskrev, at udbyderen af betalingstjenester bl.a. var forpligtet til, »hvor det er relevant«, [at meddele] oplysninger om betalingsmodtageren, finder den forelæggende ret det nødvendigt at få oplyst, om banken i henhold til denne bestemmelse hvad angår meddelelsen af disse oplysninger er underlagt en indsatsforpligtelse eller en resultatforpligtelse. Såfremt Domstolens fortolkning gør det muligt at konkludere, at Beobank har tilsidesat sin forpligtelse, følger det ifølge den forelæggende ret heraf, at denne ret »heraf kan drage konklusioner med hensyn til [bankens] forpligtelse til at godtgøre de omtvistede transaktioner og/eller vedrørende erstatningskravet for den fortabte mulighed for at få tilbagebetalt midlerne fra tredjemand«.

17. Beobank har for den forelæggende ret gjort gældende, at artikel VII.18 i den økonomiske lovbog blot pålægger banken en indsatsforpligtelse, idet banken alene pålægges at meddele de oplysninger, som dens korrespondentbank har fremsendt til den, og ved at overlade det til forbrugeren at henvende sig til denne korrespondent, hvis disse oplysninger er utilstrækkelige. I det foreliggende tilfælde har Beobank opfordret den forelæggende ret til i givet fald at »rette en opfordring« til Sabadell med henblik på, at denne bank fremlægger de dokumenter, der gør det muligt at identificere modtageren af transaktionen. I mangel af et tilfredsstillende svar skal der ifølge Beobank iværksættes en efterforskning med bemyndigelse til vidneafhøring i en anden retskreds for at høre Sabadells organer. Beobank har til støtte for sit synspunkt henvist til udtrykket »hvor det er relevant« anvendt i den pågældende bestemmelse. ZG er derimod af den opfattelse, at Beobank bør holdes ansvarlig for Sabadells manglende meddelelse af oplysninger.

⁶ – Vedrørende spørgsmålet om den bestemmelse, der er genstand for det præjudicielle spørgsmål i den foreliggende sag, se punkt 23 ff. i dette forslag til afgørelse.

18. Under disse omstændigheder har justice de paix du canton de Forest (fredsdommeren i kantonen Forest (Belgien)) ved afgørelse af 13. april 2021, indgået til Domstolen den 4. juni 2021, besluttet at udsætte sagen og forelægge Domstolen følgende præjudicielle spørgsmål:

- »1) Er betalingstjenesteudbyderen i henhold til artikel 38, [stk. 1, litra a)], i [direktiv 2007/64] omfattet af en indsatsforpligtelse eller en resultatforpligtelse med hensyn til tilvejebringelse af »oplysninger om betalingsmodtageren«?
- 2) Omfatter »oplysninger om betalingsmodtageren«, jf. denne bestemmelse, de oplysninger, der gør det muligt at identificere den fysiske eller juridiske person, der har modtaget betalingen?»

19. Parterne i hovedsagen, den belgiske og den tjekkiske regering samt Europa-Kommissionen har indgivet skriftlige indlæg. Der er ikke afholdt noget retsmøde.

IV. Bedømmelse

A. De relevante EU-retlige bestemmelser og deres betydning for nødvendigheden af at omformulere de præjudicielle spørgsmål

1. Det direktiv, som finder anvendelse ratione temporis

20. De præjudicielle spørgsmål fra den forelæggende ret vedrører en af bestemmelserne i direktiv 2007/64. Direktiv 2007/64/EF er blevet ophævet og erstattet med direktiv (EU) 2015/2366⁷ med virkning fra den 13. januar 2018⁸.

21. ZG er af den opfattelse, at selv om de omtvistede betalinger fandt sted inden gennemførelsen af direktiv 2015/2366 i belgisk ret, finder bestemmelserne i dette direktiv anvendelse i tvisten i hovedsagen, for så vidt som Beobank først rettede henvendelse til den spanske bank Sabadell om modtagerens identitet i september 2020.

22. Tvisten i hovedsagen vedrører imidlertid i det væsentlige betalerens udbyder af betalingstjenesters ansvar for så vidt angår de omtvistede betalinger foretaget ved hjælp af dennes debetkort, som er knyttet til en konto hos denne udbyder. Ud fra dette synspunkt udspringer tvisten i hovedsagen af de betalingstransaktioner, der er gennemført i april 2017, og som indgår i et kontraktforhold, som eksisterede før den 13. januar 2018. Det er følgelig direktiv 2007/64, der finder anvendelse ratione temporis på de faktiske omstændigheder i tvisten i hovedsagen.

2. Den relevante bestemmelse i direktiv 2007/64 om oplysningspligt

23. Med de præjudicielle spørgsmål har den forelæggende ret anmodet Domstolen om at fortolke artikel 38, [stk. 1, litra a),] i direktiv 2007/64. Denne bestemmelse er indeholdt i kapitel 2 (Enkeltstående betalingstransaktioner) i afsnit III (»Åbenhed om betingelserne for og oplysningskravene til betalingstjenester«).

⁷ – Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2015/2366 af 25.11.2015 om betalingstjenester i det indre marked, om ændring af direktiv 2002/65/EF, 2009/110/EF og 2013/36/EU og forordning (EU) nr. 1093/2010 og om ophævelse af direktiv 2007/64/EF (EUT 2015, L 337, s. 35).

⁸ – Jf. artikel 114 i direktiv 2015/2366.

24. Den nævnte bestemmelse finder, som det fremgår af artikel 35 i direktiv 2007/64, anvendelse på »enkelstående betalingstransaktioner, der ikke er omfattet af en rammeaftale«. Det følger af denne logik, at når der ikke blot er tale om en »enkelstående betalingstransaktion«, men en »rammeaftale«, er det bestemmelserne i dette direktivs kapitel 3 (»rammeaftaler«), i afsnit III i dette direktiv, der finder anvendelse, og ikke bestemmelserne i dette afsnits kapitel 2.

25. En »rammeaftale« defineres i artikel 4, nr. 12), i direktiv 2007/64 som en »en aftale om betalingstjenester, der regulerer den fremtidige udførelse af særskilte og successive betalingstransaktioner, og som kan indeholde forpligtelser og betingelser for oprettelse af en betalingskonto«. Det anføres endvidere i 24. betragtning til dette direktiv, at »[i] praksis er rammeaftaler og betalingstransaktioner, som de omfatter, klart mere almindelige og økonomisk væsentligt end enkeltstående betalingstransaktioner. Hvis der findes en betalingskonto eller et specifikt betalingsinstrument, kræves der en rammeaftale«.

26. Som det fremgår af anmodningen om præjudiciel afgørelse, er ZG indehaver af en konto hos Beobank, for hvilken han har et debetkort, hvorved der i det mindste er blevet foretaget tre på hinanden følgende betalingstransaktioner.

27. For så vidt som de i hovedsagen omhandlede betalingstransaktioner ikke er enkeltstående transaktioner, synes artikel 38, stk. 1, litra a), i direktiv 2007/64 ikke at finde anvendelse. Som Beobank, den tjekkiske regering og Kommissionen har gjort gældende, synes dette direktivs artikel 47, stk. 1, litra a), der finder anvendelse på betalinger, der foretages i rammeaftaler, derimod at være relevant for den foreliggende tvist⁹. Det må umiddelbart antages, at det juridiske problem, som den forelæggende ret ønsker løst, kræver en fortolkning af sidstnævnte bestemmelse¹⁰.

3. Bestemmelserne om udbyderen af betalingstjenesters ansvar og deres indvirkning på nødvendigheden af at omformulere de præjudicielle spørgsmål

28. Den forelæggende ret synes at opfatte tvisten i hovedsagen som en sag vedrørende ansvaret for en udbyder af betalingstjenester som følge af den omstændighed, at brugeren af disse tjenester, når der ikke foreligger oplysninger om modtageren af disse betalinger, ikke kan inddrive disse betalinger fra modtageren. Ifølge den forelæggende rets ræsonnement skal det, for at denne udbyder kan ifalde ansvar, godtgøres, at denne har tilsidesat sin oplysningspligt i henhold til artikel 47, stk. 1, litra a), i direktiv 2007/64, som er gennemført i belgisk ret ved artikel VII.18 i den økonomiske lovbog. Med henblik herpå har den forelæggende ret anmodet Domstolen om at fortolke denne bestemmelse. Den forelæggende ret har nærmere bestemt rejst spørgsmålet, om en udbyder af betalingstjenester har pligt til i alle tilfælde uden undtagelse at fremlægge sådanne oplysninger vedrørende betalingsmodtageren¹¹. Dette alternativ synes at kunne sidestilles med, hvad den forelæggende ret – ved sandsynligvis at henvise til civile retlige begreber – kvalificerer som »indsatsforpligtelse« og »resultatforpligtelse«.

⁹ – For fuldstændighedens skyld skal det anføres, at den forelæggende ret anser artikel VII.18 i den økonomiske lovbog for at være en »omskrivning« af artikel 38 i direktiv 2007/64, men af Beobank anses for at være gennemførelsen af dette direktivs artikel 47.

¹⁰ – Beobank har ganske vist i sine skriftlige indlæg gjort gældende, at de præjudicielle spørgsmål, for så vidt som de vedrører fortolkningen af artikel 38 i direktiv 2007/64, ikke kan antages til realitetsbehandling, hvis denne bestemmelse ikke finder anvendelse i tvisten i hovedsagen. Domstolen kan imidlertid omformulere de præjudicielle spørgsmål og endog fortolke bestemmelser i EU-retten, som den forelæggende ret ikke har henvist til. Det kan følgelig ikke nødvendigvis konkluderes, at de præjudicielle spørgsmål i den foreliggende sag skal afvises fra realitetsbehandling, fordi det er dette direktivs artikel 47, som finder anvendelse i tvisten i hovedsagen, og ikke det nævnte direktivs artikel 38.

¹¹ – Jf. punkt 16 og 17 i dette forslag til afgørelse.

29. Det er ganske vist korrekt, at den forelæggende ret i sin anmodning om præjudiciel afgørelse har anført, at parterne i hovedsagen ikke har bestridt, at artikel VII.18 i den økonomiske lovbog finder anvendelse på de faktiske omstændigheder i hovedsagen. Det fremgår imidlertid ligeledes af anmodningen, at søgsmålet med påstand om tilbagebetaling af de omtvistede betalinger fra ZG er støttet på artikel VII.35 i den økonomiske lovbog¹².

30. Beobank har i denne forbindelse i sit svar på et skriftligt spørgsmål fra Domstolen erklæret, at ZG's søgsmål var støttet på artikel VII.30-VII.36 i den økonomiske lovbog, og at disse bestemmelser udgjorde gennemførelsen af artikel 56-61 i direktiv 2007/64, idet selskabet fremhævede, at disse sidstnævnte bestemmelser var blevet drøftet for den forelæggende ret.

31. Som svar på det samme spørgsmål fra Domstolen har den belgiske regering bekræftet, at artikel VII.35 i den belgiske økonomiske lovbog udgør en gennemførelse af dette direktivs artikel 60, idet den har anført, at artikel 58-61 i direktiv 2007/64 kan være relevante i tvisten i hovedsagen.

32. Adspurgt om de bestemmelser i direktiv 2007/64, der er relevante for tvisten i hovedsagen, har Kommissionen anført, at de nationale bestemmelser, der gennemfører dette direktivs artikel 58-61, finder anvendelse på denne tvist, og at den forelæggende rets spørgsmål derfor ikke er direkte relevante for fastlæggelsen af udbyderens ansvar for uautoriserede betalingstransaktioner.

33. Principielt tilkommer det ikke Domstolen at udtale sig om spørgsmålet om, hvorvidt en national ret under en civil retssag i medfør af sin procesret er berettiget til af egen drift at omkvalificere og/eller ændre sammenhængen i et søgsmål, der er anlagt for den. Desuden synes hverken dette spørgsmål¹³ eller betydningen af, at parterne i hovedsagen ikke har bestridt anvendeligheden af en anden gennemførelsesbestemmelse end den, der udtrykkeligt ligger til grund for ZG's søgsmål¹⁴, at være kernen i den foreliggende sag. Under alle omstændigheder indeholder den foreliggende anmodning om præjudiciel afgørelse ingen præciseringer, der gør det muligt at behandle disse to spørgsmål.

34. For at kunne give den forelæggende ret et brugbart svar med hensyn til den fortolkning af EU-retten, som den har anmodet om, skal det indledningsvis undersøges, om de bestemmelser i direktiv 2007/64, der fastsætter en harmoniseret ansvarsordning for betalingstransaktioner, er til hinder for, at denne ret, således som den har til hensigt, kan udlede en fortolkning af en bestemmelse i dette direktiv, som vedrører oplysningspligten, med hensyn til påstanden om, at Beobank skal idømmes at betale ZG et beløb, der svarer til de omtvistede betalinger. Som jeg har nævnt i indledningen til dette forslag til afgørelse, giver overskriften til direktivets artikel 86 anledning til at antage, at der med direktivet indføres en fuld harmonisering for så vidt angår denne harmoniserede ansvarsordning. Selv om den forelæggende ret ikke direkte har formuleret sine spørgsmål ud fra denne synsvinkel, har den under alle omstændigheder behov for en

¹² – Jf. punkt 13 i dette forslag til afgørelse.

¹³ – Punkt 28 i dette forslag til afgørelse.

¹⁴ – Punkt 29 i dette forslag til afgørelse.

præjudiciel fortolkning i denne henseende med henblik på at træffe afgørelse i tvisten om tilbagebetaling af betalingstransaktioner, der henhører under samme direktivs anvendelsesområde¹⁵.

35. Jeg foreslår derfor, at de to præjudicielle spørgsmål behandles samlet, og at de omformuleres således, at den forelæggende ret med disse nærmere bestemt ønsker oplyst, om artikel 60, stk. 1, i direktiv 2007/64, sammenholdt med dette direktivs artikel 86, stk. 1, skal fortolkes således, at bestemmelsen ikke er til hinder for, at en bruger af betalingstjenester kan drage udbyderen af betalingstjenester til ansvar som følge af den omstændighed, at denne har tilsidesat sin oplysningspligt i henhold til det nævnte direktivs artikel 47, stk. 1, litra a), for så vidt som dette ansvar vedrører tilbagebetalingen af betalingstransaktioner.

36. Hvad angår dette forslag om at omformulere de præjudicielle spørgsmål vil jeg for klarhedens skyld bemærke, at selv om den forelæggende ret i begrundelsen for den præjudicielle forelæggelse har anført, at »ud over erstatning på 500 EUR« kræver ZG tilbagebetaling af de omtvistede betalinger, der beløber sig til 1 984 EUR, synes kun påstanden om tilbagebetaling af dette andet beløb imidlertid at være genstanden for den præjudicielle forelæggelse.

37. Den forelæggende ret har således for det første anført, at den ønsker en fortolkning af en af bestemmelserne i afsnit III i direktiv 2007/64 for at kunne drage konklusioner heraf med hensyn til Beobanks forpligtelse til at tilbagebetale de omtvistede transaktioner »og/eller« vedrørende kravet om erstatning for den fortabte mulighed for at tilbagesøge midlerne hos tredjemand. Forholdet mellem de to dele af denne forklarende sætning, der er adskilt af de logiske konjunktioner »og/eller«, er langt fra klar. For det andet er der tvivl om, hvorvidt beløbet på 500 EUR svarer til erstatningen for den fortabte mulighed, eller om det vedrører et krav, der ikke vedrører denne erstatning, og som på ingen måde er omfattet af de præjudicielle spørgsmål.

38. Vigtigere endnu har den forelæggende ret i begrundelsen for den præjudicielle forelæggelse anført, at ZG's påstand vedrører det forhold, at Beobank skal idømmes at betale et beløb på 1 984 EUR, som udgør en »uautoriseret« dobbelttransaktion ved hjælp af dennes debetkort. Ud fra denne logik antyder den omstændighed, at den forelæggende ret har anført, at ZG har nedlagt påstand om tilbagebetaling af betalingstransaktioner, »ud over« beløbet på 500 EUR, ligeledes, at de præjudicielle spørgsmål ikke er blevet forelagt ud fra synsvinklen om påstanden om tilbagebetaling af dette beløb. Den præjudicielle forelæggelse indeholder ingen afklaring med hensyn til denne påstand. Adspurgt om grundlaget i national ret for det søgsmål, som ZG har anlagt i hovedsagen, er parterne i hovedsagen, den belgiske regering og Kommissionen heller ikke fremkommet med præciseringer vedrørende denne påstand fra ZG.

39. Med henblik på at give den forelæggende ret et brugbart svar og henset til mit forslag om omformulering af de præjudicielle spørgsmål vil jeg først fremsætte nogle bemærkninger om den ansvarsordning for udbyderen af betalingstjenester, der er fastsat i direktiv 2007/64 (under B), og

¹⁵ – For så vidt som Domstolen ikke er forpligtet til at omformulere de spørgsmål, den forelægges, kan det ikke udelukkes, at Domstolen fastslår, at de præjudicielle spørgsmål i den foreliggende sag ikke kan antages til realitetsbehandling. Selv om Domstolen er af den opfattelse, at de bestemmelser i direktiv 2007/64, som indfører en harmoniseret ansvarsordning, er til hinder for, at den forelæggende ret på grundlag af Domstolens fortolkning af dette direktivs artikel 47, stk. 1, litra a), kan udlede konklusioner om Beobanks domfældelse, kan den således konkludere, at en fortolkning af sidstnævnte bestemmelse ikke er nødvendig for denne ret med henblik på at løse den tvist, der verserer for den. Domstolen kan imidlertid kun nå frem til denne betragtning på betingelse af, at den foretager den samme analyse som den, jeg vil foretage i det følgende for at besvare de omformulerede præjudicielle spørgsmål. Den følgende analyse er således under alle omstændigheder nyttig for Domstolen, uanset om den beslutter at omformulere de foreliggende præjudicielle spørgsmål eller ej.

dernæst undersøge, om dette direktiv er til hinder for, at en bruger af betalingstjenester kan drage udbyderen af betalingstjenester til ansvar som følge af, at denne har tilsidesat sin oplysningspligt i henhold til dette direktivs artikel 47, stk. 1, litra a) (under C).

B. Den harmoniserede ansvarsordning for udbyderen af betalingstjenester

40. Direktiv 2007/64 foreskriver, ud over den ret til tilbagebetaling, som finder anvendelse på autoriserede betalinger, når disse initieres af eller via betalingsmodtageren (dette direktiv artikel 62)¹⁶, en ret til tilbagebetaling for autoriserede betalinger (det nævnte direktivs artikel 60)¹⁷. For så vidt som der ikke er noget, der tyder på, at tvisten i hovedsagen vedrører den omstændighed, at de omtvistede betalinger, selv potentielt, udgør transaktioner, der initieres af eller via modtageren som omhandlet i samme direktivs artikel 62, vil jeg koncentrere mig om ansvaret for tilbagebetaling af beløb i forbindelse med andre betalingstransaktioner.

41. I denne forbindelse bemærkes for det første, at artikel 58 i direktiv 2007/64, som Domstolen har anført¹⁸, omhandler underretning om uautoriserede eller fejlbehæftede betalingstransaktioner. Denne underretning skal ifølge denne bestemmelse ske »ikke senere end 13 måneder efter debiteringsdatoen, medmindre udbyderen af betalingstjenester, hvor det er relevant, ikke har meddelt oplysningerne om den pågældende«. Dernæst vedrører dette direktivs artikel 59 i det væsentlige fordeling af bevisbyrden i tilfælde af, at en bruger af en betalingstjeneste nægter at have autoriseret en betalingstransaktion, som er blevet gennemført¹⁹. Endelig regulerer det nævnte direktivs artikel 60 og 61 ansvaret for henholdsvis udbyderen af betalingstjenester og betaleren i tilfælde af uautoriserede betalingstransaktioner. Udbyderen er i det væsentlige forpligtet til at tilbagebetale beløbet for en sådan transaktion, undtagen når der er tale om en svigagtig handling fra betalerens side, eller når denne ved forsæt eller grov forsømmelse ikke har opfyldt en eller flere af sine forpligtelser i henhold til dette samme direktiv²⁰.

42. For det andet fremgår det af artikel 86 i direktiv 2007/64 med overskriften »Fuld harmonisering«²¹, at med forbehold af de undtagelser, der er fastsat i dette direktiv, »må medlemsstaterne ikke [i den udstrækning, dette direktiv indeholder harmoniserede bestemmelser,] bevare eller indføre andre bestemmelser end dem, der fremgår af dette direktiv«.

¹⁶ – Jf. Study on the effekten of Directive 2007/64/EC on Payment Services in the Internal Market and on the Application of Regulation (EC) nr. 924/2009 on Cross-Border Payments in the Community (https://ec.europa.eu/info/sites/default/files/study-impact-psd-24072013_en.pdf, s. 239).

¹⁷ – For fuldstændighedens skyld skal jeg præcisere, at direktiv 2007/64 ligeledes fastsætter en ret til tilbagebetaling for så vidt angår fejlbehæftede betalingsstransaktioner, som er omfattet af anvendelsesområdet for direktivets artikel 75 og – ligesom uautoriserede betalingsstransaktioner – af artikel 58. Jeg udleder af ordlyden af dette direktivs artikel 75, at manglende eller mangelfuld gennemførelse bl.a. omfatter den situation, hvor betalingsmodtageren ikke har modtaget eller eventuelt har modtaget beløbet for betalingstransaktionen for sent. Jf. ligeledes i denne retning Kommissionens rapport til Europa-Parlamentet og Rådet om anvendelsen af direktiv 2007/64 og forordning (EF) nr. 924/2009 om grænseoverskridende betalinger i Fællesskabet (COM(2013) 549 final, s. 9). Der er intet, der tyder på, at bestemmelserne om en sådan situation er relevante i den foreliggende sag.

¹⁸ – Jf. bl.a. den nylig afsagte dom af 11.4.2019, Mediterranean Shipping Company (Portugal) – Agentes de Navegação (C-295/18, EU:C:2019:320, præmis 42).

¹⁹ – I en sådan situation bestemmer direktiv 2007/64 dels, at »det er udbyderen af betalingstjenester, der skal bevise, at betalingstransaktionen var autentificeret, korrekt registreret og bogført og ikke var ramt af tekniske svigt eller andre fejl« (artikel 59, stk. 1), dels at »brug af et betalingsinstrument, der er registreret af betalingstjenesteudbyderen, i sig selv ikke nødvendigvis er tilstrækkeligt til at bevise, at betalingstransaktionen var autoriseret af betaleren, eller at betaleren handlede svigagtigt, eller at han med forsæt eller ved grov forsømmelse undlod at opfylde en eller flere af sine forpligtelser i henhold til artikel 56« (artikel 59, stk. 2).

²⁰ – Jf. artikel 61, stk. 2, i direktiv 2007/64.

²¹ – Om begrebet fuld harmonisering se mit forslag til afgørelse Kamenova (C-105/17, EU:C:2018:378, fodnote 15 og 16).

Selv om samme direktivs artikel 61, stk. 3, er blandt disse undtagelser²², er de andre bestemmelser, som udgør den hårde kerne af ansvarsordningen for uautoriserede transaktioner, ikke udelukket fra den fulde harmonisering gennemført ved direktiv 2007/64. Hverken direktivets artikel 58, 59 eller 60 er nævnt blandt de bestemmelser, i hvilken forbindelse artikel 86 giver medlemsstaterne et råderum med hensyn til deres gennemførelse.

43. For det tredje skal det anføres, at Domstolen på grund af den fulde harmonisering, som er sket ved direktiv 2007/64 hvad angår ansvarsordningen for uautoriserede transaktioner, i CRCAM-dommen²³ har præciseret, at medlemsstaterne i det mindste i princippet ikke kan opretholde en parallel ansvarsordning i forbindelse med samme ansvarspådragende begivenhed²⁴. Domstolen har endvidere præciseret, at den harmoniserede ordning kun kan eksistere side om side med en anden ansvarsordning, der er fastsat i national lovgivning, og som hviler på de samme faktiske omstændigheder og det samme grundlag, såfremt denne sidstnævnte ordning ikke berører den således harmoniserede ordning og ikke er til fare for direktivets formål og effektive virkning²⁵.

44. Det skal nu undersøges, om Domstolens betragtninger vedrørende karakteren af direktiv 2007/64 og den harmonisering, der er foretaget ved dette direktiv, som blev fastslået i CRCAM-dommen, kan overføres på omstændighederne i den foreliggende sag, og afgøres, om dette direktiv er til hinder for, at ZG ifølge den argumentation, som den forelæggende ret har anført, kan opnå tilbagebetaling af de omtvistede betalinger.

C. Betydningen af den harmoniserede ansvarsordning for så vidt angår muligheden for, at udbyderen af betalingstjenester ifalder ansvar som følge af manglende opfyldelse af sin oplysningspligt

45. Den forelæggende ret ønsker en fortolkning af direktiv 2007/64 med henblik på at få oplyst, om den eventuelt kan idømme Beobank at betale et beløb svarende til de omtvistede betalinger, i det væsentlige på grund af mangelfuld opfyldelse af dennes oplysningspligt i henhold til dette direktiv, og ikke på grund af gennemførelsen af disse betalinger, selv om disse betalinger var uautoriserede som omhandlet i nævnte direktivs artikel 60, stk. 1, sammenholdt med direktivets artikel 54, stk. 1, og artikel 59, stk. 2, og/eller ikke på grund af nægtelsen af at tilbagebetale de nævnte betalinger.

46. Den udløsende begivenhed for denne eventuelle domfældelse synes umiddelbart ikke at svare til den udløsende begivenhed for ansvaret for udbyderen af betalingstjenester i henhold til artikel 60, stk. 1, i direktiv 2007/64. I det mindste ved første øjekast kan det således teoretisk gøres gældende, at der ikke er tale om, at Beobank ifalder ansvar i henhold til en ansvarsordning, der eksisterer side om side med den, der er fastsat i dette direktivs artikel 58-61.

47. Med henblik på at tydeliggøre, hvori en ansvarsordning, »som hviler på de samme faktiske omstændigheder og det samme grundlag« som omhandlet i CRCAM-dommen, kan bestå, skal det anføres, at i den sag, der gav anledning til denne dom, berørte Domstolen spørgsmålet, om

²² – Artikel 61, stk. 3, i direktiv 2007/64 har følgende ordlyd: »I de tilfælde, hvor betaleren ikke har optrådt svigagtigt eller med forsæt har undladt at opfylde sine forpligtelser i henhold til artikel 56, kan medlemsstaterne begrænse det i stk. 1 og 2 i nærværende artikel omhandlede ansvar under hensyntagen til navnlig arten af betalingsinstrumentets personaliserede sikkerhedsfeatures og de omstændigheder, under hvilke det blev tabt, stjålet eller uberettiget tilegnet.«

²³ – Dom af 2.9.2021 (C-337/20, herefter »CRCAM-dommen«, EU:C:2021:671).

²⁴ – Jf. i denne retning CRCAM-dommen, præmis 42.

²⁵ – CRCAM-dommen, præmis 45.

artikel 58 og artikel 60, stk. 1, i direktiv 2007/64 skal fortolkes således, at de er hinder for, at en bruger af betalingstjenester kan drage udbyderen af disse tjenester til ansvar på grundlag af en anden ansvarsordning end den, der er fastsat i disse bestemmelser, når denne bruger har tilsidesat sin underretningsforpligtelse i henhold til dette direktiv 58²⁶. I den pågældende sag var der tale om en eventuel pådragelse af ansvar for denne udbyder i tilfælde ifølge formuleringen anvendt af den forelæggende ret i det første præjudicielle spørgsmål af en »manglende opfyldelse af [dennes] forpligtelser i henhold til national ret« – og for sagsøgeren i hovedsagen i den nævnte sag var der nærmere bestemt tale om, at denne havde »tilsidesat sin forpligtelse til at udvise omhu«²⁷ – på grundlag af en civilretlig bestemmelse²⁸.

48. For så vidt som der i det foreliggende tilfælde var tale om tilbagebetaling af beløbet for en betalingstransaktion, syntes hverken den omstændighed, at en udbyder af betalingstjenester kunne ifalde ansvar som følge af en tilsidesættelse af en specifik forpligtelse, der påhvilede denne, eller den omstændighed, at dette ansvar var baseret på en anden bestemmelse end artikel 60 i direktiv 2007/64, efter Domstolens opfattelse at kunne rejse tvivl om den omstændighed, at der var tale om et ansvar, »som hviler på de samme faktiske omstændigheder og det samme grundlag«, og/eller som ifaldes på grund af »den samme udløsende begivenhed«. Ifølge logikken i CRCAM-dommen kan sådanne omstændigheder nemlig ikke rejse tvivl om den omstændighed, at dette ansvar vedrører tilbagebetaling af beløbet for betalingstransaktioner i en situation, der kan være omfattet af anvendelsesområdet for dette direktivs artikel 60. Denne omstændighed er tilstrækkelig til at konkludere, at der er tale om en ansvarsordning, som eksisterer side om side med direktivets ansvarsordning, og som principielt ikke er forenelig med den harmoniserede ansvarsordning, der er fastsat i dette direktiv.

49. I overensstemmelse med denne logik er hverken den omstændighed, at den forelæggende ret i denne sag har til hensigt at drage Beobank til ansvar som følge af en tilsidesættelse af den oplysningspligt, der er fastsat i artikel 47, stk. 1, litra a), i direktiv 2007/64, eller den omstændighed, at dette ansvar er pådraget i henhold til en anden bestemmelse end denne artikel 60 i dette direktiv²⁹, tilstrækkelig til at konkludere, at denne ret, uden at tilsidesætte den harmoniserede ansvarsordning, kunne pålægge Beobank at tilbagebetale et beløb svarende til de omtvistede betalinger. En sådan domfældelse følger nemlig af anvendelsen af en ansvarsordning, som eksisterer side om side med den ordning, der er indført ved det nævnte direktiv.

50. Domstolen har imidlertid ligeledes i CRCAM-dommen opstillet betingelserne for, hvornår den ordning, der er indført ved direktiv 2007/64, kan eksistere side om side med en parallel ansvarsordning, nemlig at den hverken berører den harmoniserede ordning eller er til fare for direktivets formål og effektive virkning³⁰. Efter min opfattelse er disse betingelser imidlertid ikke opfyldt i den foreliggende sag.

51. For det første fastsætter den harmoniserede ordning i direktiv 2007/64 nemlig specifikke konsekvenser for uautoriserede betalingstransaktioner. Hvis brugeren af betalingstjenester har givet underretning om en uautoriseret transaktion³¹ og ikke har gjort sig skyldig i grov

²⁶ – Denne doms præmis 30.

²⁷ – CRCAM-dommen, præmis 26.

²⁸ – Jf. i denne retning CRCAM –dommen, præmis 2, 29 og 36.

²⁹ – Det kan ikke af anmodningen om præjudiciel afgørelse udledes, om udbyderen af betalingstjenester ifølge den forelæggende rets ræsonnement kan ifalde ansvar for en tilsidesættelse af sin oplysningsforpligtelse på grundlag af en anden bestemmelse i direktiv 2007/64 end direktivets artikel 60 eller på grundlag af en bestemmelse i national ret.

³⁰ – Jf. i denne retning CRCAM-dommen, præmis 45. Jf. også punkt 47 i dette forslag til afgørelse.

³¹ – Jf. artikel 58 i direktiv 2007/64.

forsømmelse³², forpligter dette direktiv udbyderen af betalingstjenester til at tilbagebetale en sådan transaktion. Derimod tilbagebetales autoriserede betalingstransaktioner kun, hvis de initieres af eller via modtageren, og, med forbehold af kontraktmæssige ændringer, når særlige betingelser er opfyldt³³.

52. En læsning af anmodningen om præjudiciel afgørelse gør det ikke muligt at afgøre, om den forelæggende ret er af den opfattelse, at de omtvistede betalinger udgør autoriserede betalingstransaktioner som omhandlet i direktiv 2007/64. Den forelæggende ret har begrænset sig til at oplyse, at ZG har anført, at de omtvistede betalinger er uautoriserede transaktioner, mens Beobank har gjort gældende, at der er tale om autoriserede transaktioner, eller, såfremt de skal kvalificeres som »uautoriserede transaktioner«, at ZG har gjort sig skyldig i grov forsømmelse. Det kan ikke udelukkes, at den forelæggende ret ønsker at løse tvisten i hovedsagen alene med udgangspunkt i den manglende opfyldelse af den oplysningspligt, der er fastsat i dette direktivs artikel 47, stk. 1, litra a), uden at udtale sig om, hvorvidt de omtvistede betalinger er autoriserede, eller om spørgsmålet om, hvorvidt ZG har gjort sig skyldig i grov forsømmelse, selv om retten til tilbagebetaling af disse betalinger umiddelbart henhører under anvendelsesområdet for nævnte direktivs artikel 60 eller 62.

53. Direktiv 2007/64 regulerer ensartet på EU-retligt plan visse konsekvenser af såvel uautoriserede betalingstransaktioner³⁴ som, med forbehold af kontraktmæssige ændringer, af autoriserede transaktioner³⁵. Direktivet indeholder herved bestemmelser om fordelingen af risici i tilfælde af uautoriserede transaktioner³⁶. Når der er tale om en ret til tilbagebetaling, som umiddelbart er omfattet af anvendelsesområdet for dette direktivs artikel 60 (uautoriserede betalingstransaktioner) eller dette direktivs artikel 62 (autoriserede betalingstransaktioner), kan en national ret således ikke se bort fra den opdeling, som anerkendes i det nævnte direktiv hvad angår betalingstransaktioner, alt afhængig af, om de er autoriserede eller ej, og udtale sig om retten til tilbagebetaling, uden først at kvalificere en transaktion som »uautoriseret« eller »autoriseret«. Det må fastslås, at i henhold til dette samme direktiv bestemmer denne kvalificering konsekvenserne af sådanne transaktioner hvad angår tilbagebetalingen heraf.

54. For det andet ville en accept af, at en bruger af betalingstjenester kan kræve tilbagebetaling af en betalingstransaktion som følge af den omstændighed, at udbyderen har tilsidesat sin oplysningspligt i henhold til artikel 47, stk. 1, litra a), i direktiv 2007/64, føre til, at denne udbyder af betalingstjenester ifalder ansvar, og at denne ligeledes forpligtes til at tilbagebetale denne betalingstransaktion i tilfælde, hvor dette direktivs artikel 60 og 62 ikke forpligter udbyderen hertil.

55. Det fremgår i denne forbindelse af CRCAM-dommen³⁷, at direktiv 2007/64 er til hinder for, at betalingstjenesteudbyderen kan ifalde ansvar for tilbagebetaling af en uautoriseret betalingstransaktion, når brugeren af disse tjenester har tilsidesat sin underretningspligt. Dette

³² – Jf. artikel 61, stk. 2, i direktiv 2007/64.

³³ – Jf. artikel 62, stk. 1 og 3, i direktiv 2007/64.

³⁴ – Jf. dom af 11.4.2019, Mediterranean Shipping Company (Portugal) – Agentes de Navegação (C-295/18, EU:C:2019:320, præmis 47).

³⁵ – Jf. artikel 62, stk. 1 og 3, og 36. betragtning, idet det i sidstnævnte præciseres, at »[d]ette direktiv bør fastsætte regler om tilbagebetaling, der beskytter forbrugeren, når den gennemførte betalingstransaktion overstiger det beløb, der med rimelighed kunne forventes. Udbydere af betalingstjenester bør kunne tilbyde deres kunder endnu gunstigere vilkår og f.eks. tilbagebetale enhver betalingstransaktion, der omtvistes«.

³⁶ – Jf. hvad angår uautoriserede betalingstransaktioner 35. betragtning til direktiv 2007/64 og præciseringerne foretaget af Domstolen i dom af 11.4.2019, Mediterranean Shipping Company (Portugal) – Agentes de Navegação (C-295/18, EU:C:2019:320, præmis 47).

³⁷ – Denne doms præmis 52.

direktiv er så meget desto mere også til hinder for, at betalingstjenesteudbyderen ifalder ansvar for tilbagebetaling af en betalingstransaktion i situationer, hvor nævnte direktivs artikel 60 og 62 ikke forpligter udbyderen til at foretage en sådan tilbagebetaling.

56. I henhold til direktiv 2007/64 udgør underretningen fastsat i dette direktivs artikel 58, og omstændighederne omhandlet i artikel 60 og 62, samtlige betingelser for, at en udbyder af betalingstjenester ifalder ansvar, i det mindste i det omfang dette ansvar vedrører tilbagebetaling af en betalingstransaktion³⁸. Med forbehold af den skønsbeføjelse, som medlemsstaterne er tillagt³⁹, og af de kontraktmæssige ændringer, som er tilladt i henhold til direktiv 2007/64⁴⁰, kan der ikke bortses fra disse betingelser, idet der ellers er en risiko for, at den harmoniserede ordning og den effektive virkning af det nævnte direktiv og dets mål om harmonisering af de nationale bestemmelser på området bringes i fare.

57. For det tredje skal det anføres, således som Domstolen allerede har præciseret i CRCAM-dommen⁴¹, at den ansvarsordning, der fremgår af artikel 60, stk. 1, i direktiv 2007/64, således er baseret på en ligevægt mellem den oplysningspligt, der påhviler udbyderen af betalingstjenester, og den forpligtelse til at give underretning om enhver uautoriseret transaktion inden for en frist på 13 måneder, der påhviler brugeren af betalingstjenester, og som gør det muligt at pålægge udbyderen et strengt ansvar, uden at denne bruger skal bevise, at der er begået fejl, eller at denne har gjort sig skyldig i forsømmelse.

58. I forlængelse af denne logik indfører artikel 58 og artikel 60, stk. 1, i direktiv 2007/64 en forbindelse mellem på den ene side udbyderen af betalingstjenesters ansvar, der er baseret på disse bestemmelser, og på den anden side den oplysningspligt, der følger af dette direktivs artikel 47, stk. 1, litra a). Direktivets artikel 58, stk. 1, fastsætter nemlig en specifik sanktion for en udbyder, der har tilsidesat sin oplysningspligt. I henhold til denne bestemmelse »kan udbyderen af betalingstjenester ifalde ansvar, selv når brugeren af betalingstjenester ikke inden for 13 måneder efter debiteringsdatoen har underrettet den nævnte udbyder af betalingstjenester om, at en betalingstransaktion var uautoriseret, [når] udbyderen af betalingstjenester [...] ikke har meddelt oplysningerne om den pågældende betalingstransaktion eller stillet dem til rådighed i overensstemmelse med afsnit III«. Hvis man følger den forelæggende rets ræsonnement, vil det føre til, at der anvendes en anden – og mere vidtgående – sanktion end den, der er fastsat i den harmoniserede ansvarsordning for udbyderen af betalingstjenester i samme direktivs artikel 60, stk. 1, således at den ligevægt, der er skabt ved denne ordning, som Domstolen henviste til i CRCAM-dommen⁴², ville blive forstyrret.

59. Ifølge den forelæggende rets ræsonnement er det således i første omgang i henhold til en ordning, der eksisterer parallelt med den harmoniserede ansvarsordning, der er indført ved direktiv 2007/64, at udbyderen af betalingstjenesters ansvar i tvisten i hovedsagen kan ifaldes som følge af en tilsidesættelse af den oplysningspligt, der er fastsat i dette direktivs artikel 47, stk. 1, litra a)⁴³. For det andet berører denne parallelle ordning den harmoniserede ordning og bringer formålene med og den effektive virkning af det nævnte direktiv⁴⁴ i fare.

³⁸ – I henhold til artikel 60, stk. 2, i direktiv 2007/64 »[kan] [y]derligere økonomisk godtgørelse [ud over retten til tilbagebetaling af en uautoriseret betalingstransaktion] fastsættes i overensstemmelse med den lovgivning, der finder anvendelse på aftalen mellem betaleren og dennes udbyder af betalingstjenester«.

³⁹ – Jf. artikel 86 i direktiv 2007/64/EF.

⁴⁰ – Jf. navnlig artikel 62, stk. 1 og 3, i direktiv 2007/64.

⁴¹ – Præmis 63 i denne dom.

⁴² – Denne doms præmis 63.

⁴³ – Jf. punkt 49 i dette forslag til afgørelse.

⁴⁴ – Jf. punkt 50-58 i dette forslag til afgørelse.

60. Jeg foreslår derfor, at det fastslås, at artikel 60, stk. 1, i direktiv 2007/64, sammenholdt med direktivets artikel 86, stk. 1, skal fortolkes således, at bestemmelsen er til hinder for, at en bruger af betalingstjenester kan drage udbyderen af disse tjenester til ansvar som følge af, at denne udbyder har tilsidesat sin oplysningspligt i henhold til dette direktivs artikel 47, stk. 1, litra a), for så vidt som dette ansvar vedrører tilbagebetaling af betalingstransaktioner.

V. Forslag til afgørelse

61. På baggrund af ovenstående betragtninger foreslår jeg Domstolen at besvare de af justice de paix du canton de Forest (fredsdommeren i kantonen Forest (Belgien)) forelagte præjudicielle spørgsmål således:

»Artikel 60, stk. 1, i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2007/64/EF af 13. november 2007 om betalingstjenester i det indre marked og om ændring af direktiv 97/7/EF, 2002/65/EF, 2005/60/EF og 2006/48/EF og om ophævelse af direktiv 97/5/EF, sammenholdt med dette direktivs artikel 86, stk. 1, skal fortolkes således, at bestemmelsen er til hinder for, at en bruger af betalingstjenester kan drage udbyderen af disse tjenester til ansvar som følge af, at denne udbyder har tilsidesat sin oplysningspligt i henhold til dette direktivs artikel 47, stk. 1, litra a), for så vidt som dette ansvar vedrører tilbagebetaling af betalingstransaktioner.«